

Artistes aveïnats a Torredembarra durant el segle XVIII

Salvador-J Rovira
Universitat Rovira i Virgili

Sense cercar-ho hem anat trobant informació sobre artistes setcentistes aveïnats a Torredembarra.

En concret podem dir quelcom dels dauradors Sebastià Amat, Francesc Colat i Marquès, Francesc Colat i Blet i Gabriel Colat i Vidal, dels escultors Josep Ausacs, Pau Blet, Rafael Pedro i Jacint Vila, i del pintor Francesc Capfort i Moià.

En total són nou artistes que escolliren Torredembarra per viure i àdhuc morir .

El fet que cap més població del Baix Gaià tingui tants artistes residint-hi durant el segle XVIII és una clara demostració del paper indubtable de capitalitat comarcal del Baix Gaià que Torredembarra assolí durant el Set-cents i que s'anà afermant en els segles següents fins arribar a ser irrefutable en els nostres dies.

SEBASTIÀ AMAT

D'aquest daurador només podem dir, a més d'assegurar que residia a Torredembarra, que estava casat amb Caterina que fou enterrada a Torredembarra el 18 de gener de 1731¹.

ELS COLAT

La nissaga de dauradors dels Colat està constituïda per Francesc Colat i Marquès, Francesc Colat i Blet i Gabriel Colat i Vidal, avi, pare i fill, respectivament.

¹AHAT.=(Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona), PSPTo.= (Parròquia de Sant Pere de Torredembarra), sign.138, f. 57.

Francesc Colat i Marquès nasqué a Altafulla del matrimoni format pel pescador Gabriel Colat i Dionísia Marquès. Es casà dos cops: el primer amb Magdalena Blet i Clot, filla del cirurgià Francesc Blet i de la seva esposa Magdalena Clot, i el segon, el 1765, amb Antònia Higarro i Pinyol, filla de Gabriel i Maria, que als capítols matrimonials, escripturats el 9 d'abril de 1765, li aportà en dot una casa al carrer Major, de Torredembarra². Magdalena atorgà les darreres voluntats el 7 de novembre de 1762 en poder del notari Jeroni Cabanyes³ i traspassà al cap de nou dies deixant tres fills: Francesc, Pau i Ignàsia Colat i Blet⁴.

Francesc Colat i Blet arribà a aquest món a Tarragona, on el seu pare havia anat a daurar un retaule, el febrer de 1753 essent batejat a la catedral el 3 de febrer de 1753⁵. Era fill del primer matrimoni del seu pare i el 25 de febrer de 1781 s'esposà amb l'arbocenca Maria Teresa Vidal i Aimeric, filla del pagès Julià Vidal i de Teresa Aimeric, amb la qual havia fet capítols matrimonials el 15 de gener davant el notari Rafael Martí⁶. El 27 de març de 1782 es pogué permetre adquirir del pagès torrenc Joan Mata un jornal de terra campa a la partida Clapers pel que pagà 150 lliures⁷. La seva mort s'esdevingué a Torredembarra el 17 de maig de 1796⁸. Fou pare de Gabriel, Antoni i Magdalena.

Gabriel Colat i Vidal nasqué a Torredembarra el 23 de juny de 1782 i l'apadrinà l'avi patern Francesc⁹. El 19 de febrer de 1805 es casà amb Maria Huguet i Foguet, filla del mestre de cases Esteve Huguet i Rosa Foguet¹⁰.

JOSEP AUSAC

Sabem que realitzà un treball escultòric per a Roda. La universitat rodenca, el gener de 1700, li pagà 58 lliures, 6 sous i 8 diners per la resta del preu de la feina feta. Els diners li arribaren per conducte del pagès Josep Roig i Soler i del boter Marià Totosaus, ambdós veïns de Torredembarra¹¹.

²AHT. PNTTo., sign. 4403, f. 74v. AHAT. PSPTTo., sign. 134, f. 9.

³AHT. PNTTo., sign. 4001, f. 107.

⁴AHAT. PSPTTo., sign. 139, f. 57.

⁵AHAT. PSMT. = (Parròquia de Santa Maria de Tarragona), sign. 13, f. 160v.

⁶AHAT. PSPTTo., sign. 134, f. 72v.

⁷AHT. RHPT., volum 30, f. 137.

⁸AHAT. PSPTTo., sign. 140, f. 38.

⁹AHAT. PSPTTo., sign. 126, f. 232v.

¹⁰AHAT. PSPTTo., sign. 135, f. 7.

¹¹AHAT.= (Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona). PSPTTo.= (Parròquia Sant Pere de Torredembarra), sign. 45, s/f.

PAU BLET

Era fill i hereu del cirurgià Josep Blet i germà de Magdalena Blet, muller del daurador Francesc Colat i Marquès¹².

El 13 de juliol de 1760, en què ordenà procurador el seu cunyat Francesc Colat, era qualificat de jove escultor¹³.

RAFAEL PEDRO

Era natural de Plegamans, bisbat de Solsona. Aquest escultor residia a Torredembarra el març de 1704¹⁴.

JACINT VILA

Era fill de Valls i podem assegurar que visqué a Torredembarra, com a mínim, entre els anys 1736 i 1753.

El primer encontre entre Vila i Torredembarra s'esdevingué el febrer de 1717 en què acordà amb la confraria de Sant Elm l'execució d'un retaule dedicat al titular de la confraria el qual havia d'estar presidit per la imatge del patró. A més d'aquesta escultura hi havia d'haver les de Sant Antoni de Pàdua, la Puríssima Concepció, Sant Pere i Sant Andreu les quals s'havien de col·locar segons la disposició que tenien al retaule de Sant Antoni de Pàdua de l'església de Sant Martí d'Altafulla. Vila es comprometé amb la confraria a tenir enllestit el retaule l'1 de maig de 1720 i ambdues parts convingueren que, per la seva feina, cobraria 391 lliures¹⁵.

Jacint Vila estigué casat amb la també vallenca Teresa Martorell i Ferrer, filla del pagès Josep Martorell i de Francesca Ferrer, que traspassà a Torredembarra, on fou enterrada el 16 de febrer de 1742¹⁶.

Aprofitem l'avinentsa de parlar de Jacint Vila per recordar que era obra seva el retaule de Santa Magdalena de l'església de Sant Martí d'Altafulla, del que es conserva una talla jaient de la santa titular la qual es pot contemplar actualment a la capella de Sant Isidre de dit temple parroquial¹⁷. També podem esmentar dos treballs més seus dels que vàrem tenir notícia temps enrere i que romanien al nostre fitxer per quan arribés l'ocasió de donar-los a conèixer.

¹² ROVIRA, SALVADOR-J; ANGUERA, PERE: *Història de Torredembarra*. Torredembarra, Ajuntament de Torredembarra, 1984, p. 42.

¹³ AHT.= (Arxiu Històric de Tarragona) FNTTo.= (Fons notarial de Torredembarra), sign. 4399, f. 110.

¹⁴ AHAT. PSPTTo., sign. 138, f. 13.

¹⁵ AHAT. PSPTTo., sign. 101, f. 89.

¹⁶ AHAT. PSPTTo., sign. 138, f. 192v.

¹⁷ ROVIRA I GÓMEZ, SALVADOR-J.: "Les esglésies i els rectors d'Altafulla", *Estudis Altafullencs*, 3 (1979), p. 99.

Ens referim al retaule de l'ermita de Sant Joan de la Muntanya, de Montblanc, i el de Sant Marc i Sant Cristòfol, de Valls. El primer fou contractat el 29 de setembre de 1713 pels cònsols montblanquins Josep Dalmau, Joan Fenga (sic) i Francesc Puig, feia quaranta pams d'alçària i contenia imatges de l'Esperança, la Caritat i el Pare Etern; Vila prometé acabar-lo dins l'any 1713 i acceptà plantar el peu del retaule en els quatre mesos següents a la signatura del contracte¹⁸. El segon el realitzà abans del juny de 1720, en què cobrà les 11 lliures, 19 sous i 8 diners que li quedaven per percebre de les 326 lliures, 12 sous i 10 diners del preu acordat¹⁹.

Vila fou pare de Marina que es maridà amb el negociant torrenc Joan Roig i morí a Torredembarra, on fou soterrada el 22 de desembre de 1771²⁰. Fill de Marina fou mossèn Josep Roig i Vila, doctor en teologia i capellà a la prioral de Reus, qui, el 3 de juliol de 1777, instituí dos aniversaris a l'església parroquial de Torredembarra en sufragi de les ànimes dels seus pares²².

Jacint Vila deixà aquest món a Torredembarra l'1 de març de 1753²².

FRANCESC CAPFORT I MOIÀ

Aquest pintor reusenc es trobava a Torredembarra el 13 de juny de 1757 en què féu testament designant hereva la seva muller Marianna Fàbrega i Moià. Era fill del passamaner barceloní Josep Capfort i de la seva esposa Isabel²³.

¹⁸ACMO.= (Arxiu Comarcal de Montblanc). PNM.= (Protocols notariais de Montblanc), sign. 772.2, f. 255.

¹⁹AHCV.= (Arxiu Històric Comarcal de Valls). PNV.= (Protocols notariais de Valls), sign. 670, s/f.

²⁰AHAT. PSPTo., sign. 139, f. 122v.

²¹AHT. RHPT.= (Registre Hipoteques del Partit de Tarragona), volum 17, f. 290v.

²²AHAT. PSPTo., sign. 139, f. 288.

²³AHT. PNTTo., sign. 4397, f. 80.